

Svätý Martin I., pápež a mučeník

Plinio de Oliveira

12. novembra 2023 ✚ **Svätec týždňa**

Svätý Martin bol zvolený ako nástupca pápeža Theodora I. v roku 649. Musel mať naozaj pevného ducha, aby dokázal čeliť veľkým ťažkostiam svojej doby. Aby zachránil Cirkev na Východe, odsúdil monotheletizmus, blud, ktorý tvrdil, že Kristus má len jednu vôľu.

Krátko nato cisár Constans II., ktorý bol monotheletistom, nariadil svojim agentom pápeža uniesť. Pápeža Martina zajali a loďou ho viezli pred cisára v Konštantínopole. Pápež počas plavby nesmierne trpel a do Konštantínopolu dorazil veľmi slabý. Tam ho ešte tri mesiace držali vo väzení, v špinavej a studenej cele. Nakoniec ho v putách odviekli pred tribunál a na základe výpovedí falošných svedkov bol odsúdený na smrť, ako zradca a kacír. Po vynešení rozsudku ho odviekli na terasu neďaleko cisárskych stajní, kde sa zhromaždilo množstvo ľudí.

Sudca, ktorý predsedal tribunálu, oslovil svätého Martina a posmieval sa mu: „Vidíš, ako ťa Boh vydal do našich rúk. Bol si proti cisárovi a tak ťa Boh opustil.“

Potom vojaci roztrhali jeho odev a vyzuli mu topánky. Doručili ho mestskému prefektovi s príkazom na popravu. Sudca sa pokúsil podnietiť obyvateľstvo, aby svätého Martina spontánne anatémizovali, vyobcovali, ale dav s mlčaním pozeral na zem. Iba zopár krikľúňov sa riadilo týmto príkazom. Po chvíli sa dav rozišiel.

Vojaci vyzliekli pápeža z jeho roztrhaných šiat a obliekli ho do grotesknej tuniky, otvorenej z oboch strán, aby ho ešte viac ponížili. Na krk mu nasadili železnú obruč s lanom a odviekli ho do väzenia pre bežných zločincov. V treskúcom mraze sa svätý Martin triasol zimou a čakal na smrť. Ale na poslednú chvíľu zmenili rozsudok na doživotné vyhnanstvo v Chersonésose na Kryme, kde sa jeho utrpenie každým dňom zväčšovalo, až kým Stvoriteľ v roku 655 nepovolal jeho dušu. Pápež Martin zanechal chvályhodné listy plné múdrosti, ako aj odpoveď na obvinenia, za ktoré bol odsúdený, napísané vznešeným a krásnym štýlom, hodné majestátu Apoštolskej stolice.

Komentáre profesora Plinia:

Na umučenie tohto muža možno pozeráť z viacerých aspektov a všetky sú pre nás veľmi poučné.

Po prvé, mimoriadna vážnosť pápeža svätého Martina a zvláštna forma mučenia, ktorej bol podrobený. Bol svätý a preto si uvedomoval najvyššiu dôstojnosť pápežského stolca. Vedel, že je to najvyššia dôstojnosť na zemi. Dôstojnosť ktoréhokoľvek kráľa alebo cisára sa nedá porovnať s dôstojnosťou Kristovho námestníka, ktorému náš Pán dal kľúče od neba a zeme.

Ďalej bol svätý Martin človekom vznešeného ducha. Jeho krátky životopis nám ukazuje, že bol veľmi inteligentný a vysoko vzdelaný. Jeho listy dokazujú ušľachtilého a vznešeného ducha. Miloval to, čo je veľkolepé a vznešené.

Po druhé, bol vystavený jednému z najhorších ponížení, ktoré musel pápež trpieť od počiatku Cirkvi. Vieme, že svätý Peter bol ukrižovaný, ale len málo pápežov vytrpelo také strašné mučenie ako svätý Martin. S rímskym veľkňazom, ktorý vedel, že je legitímnym zástupcom nášho Pána, bolo počas jeho cesty zle zaobchádzané; keď pricestoval do Konštantínopolu, bol tri mesiace držaný v krutom väzení, potom ho odviekli pred súd monotheletistických kacírov. Tribunál bol vopred rozhodnutý odsúdiť ho.

Po odsúdení bol oblečený do ponižujúceho odevu, so železnou obručou na krku, akoby bol zvieraťom, ktoré je pre ich potešenie sem a tam vodené na povraze. Posmieval sa mu sudca, ktorý ani zďaleka nebol nestranný, podnietil zástup, aby sa mu vysmieval a odsúdil svojho zvrchovaného veľkňaza. Bosý a v roztrhanom odeve, bol odvečený do väzenia pre bežných zločincov.

Vidíme to ako poníženie, pre človeka, ktorý si váži sám seba. Bolo veľmi chladno a on sa triasol. Okoloidúci si mohli jeho chvenie vysvetliť ako prejav strachu a vysmievali sa mu. Nakoniec bol odsúdený do vyhnanstva na Kryme, kde zomrel na následky zlého zaobchádzania. Z tohto dôvodu ho Cirkev považuje za mučeníka.

Čelil najhorším verejným skúškam, ako je výsluch pred cisárom a sudcom, čelil šialenstvu a odpovedal na to. Neurobil kompromis. Je to vznešený príklad odvahy.

Po tretie, je pozoruhodná krutosť cisára Constansa II. a monotheletistických kacírov, ktorí ho obklopovali. Cisár, v prítomnosti svojich poddaných, spáchal nevýslovný zločin. Cisár, ktorý vystavuje pápeža verejnému poníženiu, pácha svätokrádež a zvoláva na svoju ríšu Božiu kľatbu. On a jeho pomocník, sudca, naplánovali, aby sa ľud pápežovi vysmial a anathematizoval ho. Aj keď to boli zlí ľudia, neurobili to. Ľudia mlčali a išli preč. Keby boli verní, vzbúrili by sa a oslobodili by pápeža od toho poníženia. To, že to neurobili ukazuje, ako hlboko padli.

Po štvrté, táto epizóda tiež poukazuje na stáročia súperenia, ktoré existovali medzi Konštantínopolom a Rímom, dvoma najväčšími mestami na svete. Táto rivalita nakoniec viedla k schizme v 11. storočí a k vzniku schizmatickej cirkvi, ktorá sa nazýva schizmatická len akousi historickou blahosklonnosťou, pretože bola vždy kacírska.

Čítal som správu svedka prítomného v Konštantínopole v 15. storočí, v čase, keď ho dobyli Turci. Tento muž zaznamenal, že kacírske obyvateľstvo Konštantínopolu bolo krvavým vpádom Turkov doslova ochromené a k smrti vydesené. Zaznamenal však aj to, že ak by sa týmto ľuďom dala možnosť vrátiť sa ku katolíckej viere a zastaviť tak inváziu, radšej by pokračovali v kacírstve a nechali sa Turkami zničiť. To znamená, že medzi nimi bola taká slepá nenávisť k pravde, že im na ničom inom nezáležalo.

Vidíme fanatizmus, ktorý dokážu mať nepriatelia Cirkvi. Ako si to môžeme vysvetliť? Pamätám si výrok Donosa Cortésa, veľkého španielskeho mysliteľa. Povedal, že ľudia bez Božej milosti zvyčajne milujú iba čiastočné pravdy; celá, univerzálna pravda sa im nepáči. Celú pravdu nenávidia viac, ako čokoľvek iné.

Katolícka Cirkev ponúka úplnú pravdu. Preto ju toľko ľudí nenávidí. Dávajú prednosť hocíjakému bludu pred celou pravdou. To vysvetľuje, prečo schizmatici a kacíri 15. storočia nenávideli Cirkev; to tiež vysvetľuje,

prečo modernisti, progresivisti, komunisti a ďalší nenávidia univerzálnu pravdu. Za to budú potrestaní Božou spravodlivosťou.

Tolko o utrpení pápeža svätého Martina. Požiadajme ho, aby nám dal svoju silu a lásku k celej pravde.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/svaty-martin-i-papez/>